

Årsplan Gausetangen Barnehage

2026/2027

Holmestrand kommune

Godkjent i SU 03.08.2026

Innhold

Forord 3

1.	Innledning – Holmestrandsbarnehagene	3
1.1	Vårt verdigrunnlag	4
1.2	Velkommen til Gausetangen barnehage	5
2.	Barnehagens innhold og oppgaver	8
2.1	Omsorg	8
2.2	Lek	9
2.3	Læring	10
2.4	Danning	11
2.5	Vennskap og fellesskap	12
2.6	Trygt og godt barnehagemiljø	13
2.7	Barnehagens språkmiljø	14
2.8	Barns medvirkning	15
2.9	Trafikksikker kommune	16
3.	Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
4.	Samarbeid	17
4.1	Samarbeid hjem og barnehage	17
4.2	Tilvenning	18
	Trygghetssirkelen	19
4.3	Overgang innad i barnehagen	19
4.4	Overgang barnehage-skole	19
4.5	Samarbeid med andre instanser	20
4.	Progresjon	21

Forord

Rammeplanen for barnehager legger føringer for at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen skal vise hvordan barnehagene arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter, eier, politikere og andre interesserte.

Gjennom årsplanen får også foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid og dermed mulighet til å påvirke innholdet. Gjennom årsplanen ønsker vi at foresatte skal se en klar sammenheng mellom arbeidet vi gjør og de overordnede målene.

En felles mal for de kommunale barnehagene i Holmestrand skal bidra til å utjevne kvalitetsforskjeller og gi et likeverdig barnehagetilbud for alle barn og foreldre i Holmestrand kommune.

Årsplanen er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om barnehager
- Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver
- Kommuneplan for Holmestrand
- Vedtekter for kommunale barnehager i Holmestrand
- Oppvekstløftet i Holmestrand
- Plan for barn og unges digitale kompetanse 2026 – 2030

1. Innledning – Holmestrandsbarnehagene

Nasjonale- og kommunale planer påvirker barnehagens arbeid. Holmestrand sin kommuneplan er kommunens overordnede styringsdokument. Kommuneplanen tar utgangspunkt i FN sine bærekraftsmål. FNs bærekraftsmål skal sikre sosial rettferdighet og god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. Målene skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt.

“Oppvekstløftet i Holmestrand” er kommunens plan, tiltak og satsinger for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer hos barn og unge. Planen skal bidra til en overordnet

forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Mål i kompetanseløftet er at alle barn og elever opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole og at barn og unge skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel - uavhengig av sine forutsetninger. Barnehager, skoler, PPT og andre virksomheter med tjenester til barn og unge må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap, og det pedagogiske tilbudet skal tilpasses slik at alle får et best mulig utgangspunkt for utvikling og læring. Innholdet i denne planen er utgangspunkt for innholdet i årsplanen, som igjen er innhold på personalmøter, avdelingsmøter og felles planleggingsdag. Dette er også førende for våre valg og planer.

[Oppvekstløftet i Holmestrand - Holmestrand kommune](#)

Figur 1 - barn som leker med modelleire

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagenes verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet i barnehagen har et særlig ansvar for å etterleve dette i praksis samt reflektere over egne verdier og handlinger.

Holmestrand barnehagenes verdigrunnlag bygger på:

- “Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet.” (Rammeplan for barnehagen)
- “Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.” (rammeplan for barnehagen)
- “Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.” (Lov om barnehager)

I Holmestrand kommunes arbeidsgiverpolitikk har vi tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester

Åpen:

Holmestrand kommune skal preges av åpenhet og være transparent i alle sammenhenger. De ansatte skal være åpne i sine relasjoner med innbyggerne, samtidig som organisasjonens mål er å være åpen og mottakelig for nye idéer og tilbakemeldinger.

Respektfull:

Gjensidig respekt er en grunnleggende forutsetning for god samhandling og kommunikasjon. Evnen til å se menneskene en skal samhandle med, prøve å forstå og verdsette forskjellighet og mangfold er avgjørende for å utvikle en god organisasjon, gode tjenester og god samfunnsutvikling.

Samskapende:

Holmestrand kommune vil utvikle seg gjennom samskaping med innbyggerne, de folkevalgte og på tvers av nivåer og fagområder i kommunens organisasjon. Ved å aktivere kompetanse og ressurser i kommunens organisasjon og hos kommunens innbyggere og folkevalgte i et aktivt samspill, vil forutsetningene for å løse fremtidens utfordringer øke.

1.2 Velkommen til Gausetangen barnehage

Gausetangen barnehage eies av Holmestrand kommune og åpnet 02.08.2017, og ligger i Næskildsgt. 2 A.

Barnehagen har fra høsten 2026, 3 avdelinger med barn fra 0-3 år og tre avdelinger med barn i alder 3-6 år.

Avdelingene på Gausetangen barnehage heter:

Eggeskallet	Tlf: 469 41 297
Lallahumpen	Tlf: 469 31 425
Dunkebekk	Tlf: 469 13 846
Sikksakken	Tlf: 469 35 536
Furulunden	Tlf: 477 69 710
Utsikten	Tlf: 905 71 090
Administrasjon:	Tlf: 930 65 790

Personalet:

Barnehagens bemanning består av pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Vi har også lærlinger i barnehagen. Barnehagen har styrer i 100% stilling og assisterende styrer i 50%.

Årsplanen er et arbeidsverktøy for de ansatte i barnehagen og som brukes i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Gjennom årsplanen blir dere foresatte kjent med våre fokusområder og målsetninger i vårt arbeid med barna.

Satsningsområder i Gausetangen barnehage**Livsmestring og helse**

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon som skal bidra til utjevning av sosiale forskjeller. barnets fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser mobbing (RP s. 11) Barna skal oppleve å bety noe for andre, ha det godt med seg selv. Barnet blir kjent med sine egne og andres følelser.

Barnehagen er ofte det første stedet barnet møter utenfor egen familie og barnehagen skal da være et trygt og godt sted å være. Barnet kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

I løpet av dagen skal barna ha mulighet til ro, hvile og avslapning. Da får barna anledning til å roe seg ned og bearbeide inntrykk de får. I barnehagen skal man også ha mulighet for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barnehagen serverer måltider der barna deltar i matlaging, og dette fremmer også matglede og sunne helsevaner.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi har gode relasjoner mellom barn og voksne
- Tilstedeværende og engasjerte voksne
- Barna skal støttes i å mestre motgang og håndtere utfordringer
- Barna skal bli kjent med og håndtere egne følelser
- Tilrettelegge for søvn og hvile/avslapning i barnehagen
- Legge til rette for felles aktiviteter alle kan være med på
- Rom for at barna prøver ut og mestrer ulike nye situasjoner i barnehagen
- Allsidig fysisk aktivitet både ute og inne

Mangfold som ressurs i barnehagen

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Det finnes mange ulike måter å leve på og tenke på og flere ulike familieformer. Barnehagen skal gi barna felles erfaringer og synliggjøre den enkeltes verdi og plass i fellesskapet. Barnehagen skal bruke mangfold som ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut ifra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religioner og livssyn. Barnehagen legger til rette for kulturmøter og gir rom for barns egen kulturskaping. Alle barn skal oppleve glede og mestring i det sosiale og kulturelle fellesskapet. Det skal tilbys varierte impulser, opplevelser og erfaringer som omfatter både nasjonale og internasjonale perspektiver.

Progresjonsplan mangfold:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år – Barnet opplever trygghet og tilhørighet i barnegruppen og barnet møter ulike mennesker, språk, uttrykksformer og tradisjoner. Barna blir støttet i å vise interesse og omsorg for andre, de deltar i enkle samspill og fellesskap.
- 3-4 år – Barnet blir lærer at alle mennesker er like mye verdt. Barna og personalet snakker om likheter og ulikheter, viser respekt og nysgjerrighet for ulike kulturer, familier og levesett. Øver på å inkludere andre i lek og aktiviteter.
- 5-6 år – Barnet viser forståelse for at alle har rett til å være seg selv. Inkluderer andre og er med på å ta ansvar for et godt fellesskap. Barna reflekterer over rettferdighet, respekt og likeverd. Det å bli kjent med mangfold er en styrke og ressurs i et fellesskap. Barnet kan vise empati og toleranse for ulike meninger, bakgrunn og forutsetninger.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi har fokus på og fremmer ulikt livssyn og kulturer
- Respekt for ulike kulturer og livssyn
- Være med på å fremme et kulturelt fellesskap
- Fremme vennskap på tvers av kultur, alder og kjønn
- Få kjennskap til ulike høytider

Barnehagen samarbeider med FORUT og i forkant av FN dagen som vi markerer hvert år, medvirker barna aktivt i disse forberedelsene. Vi bruker tilsendt pedagogisk materiale for barn i barnehagealder, og gjennom dette lærer vi om barns ulike levevilkår og oppvekst. Barna får en begynnende forståelse for det å være en del av et stort fellesskap og hele verden.

Språk og inkludering

Barnehagens arbeid med kompetanseløftet og implementeringen av dette har fokus på inkludering og å skape et inkluderende miljø for alle barn i barnehagen. Inkludering skjer uavhengig av barnas bakgrunn eller behov. Vårt hovedmål i forhold til språk og inkludering er:

«Barna skal utvikle språk og sosial kompetanse gjennom lek, samspill og kommunikasjon»

Personalgruppen har laget en implementeringsplan med delmål ut ifra vårt hovedmål for å nå våre utviklingsmål

2. Barnehagens innhold og oppgaver

2.1 Omsorg

God omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Vi som personale skal hele tiden jobbe for et barnehagemiljø der barna ikke bare er mottakere av omsorg. Vi skal også verdsette og anerkjenne barnas egne omsorgshandlinger.

Progresjonsplan omsorg:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år - Begynner vise interesse for andre voksne og barn og trenger varme og tilgjengelige voksne. 1-2 åringen trenger hjelp til følelsesregulering og å uttrykke behov
- 2-3 år – Kan trøste og hjelpe andre barn med støtte fra voksne. Deltar i enkle omsorgssituasjoner og utvikler tillit til egne omsorgspersoner. Uttrykker egne behov og kan ta imot hjelp.
- 3-4 år – Deltar i fellesskap og viser begynnende omtanke og empati for andre. Tar hensyn til hverandres behov i lek og i rutinesituasjoner. Lærer seg å mestre egne følelser og handlinger.
- 4-5 år – Tar eget initiativ til å inkludere og hjelpe andre barn. Utvikler forståelse for at mennesker har ulike behov og følelser. Tar ansvar for eget og felles utstyr.
- 5-6 år - Handler omsorgsfullt mot andre uten alltid å bli oppfordret til dette. Har evne til å vise respekt og toleranse og samarbeide i fellesskap.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Legge til rette for at barn kan knytte seg til personalet og til hverandre
- Se ulike barns ulike behov
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og selv kunne ta imot omsorg
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre (RP s. 20)
- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile

2.2 Lek

Lek skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Alle barn skal være inkludert i lek og leken skal gi barn glede. Leken er psykisk helsefremmende for barna når ansatte er til stede og legger til rette for alle barn.

Progresjonsplan lek:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år – Barna leker via parallell lek, gjentakelses lek og har begynnende enkel rollelek og samspill, med andre barn og voksne. Barna utforsker omgivelser, sanser og materialer gjennom lek. Øver på turagning og å dele på oppmerksomhet.
- 2-3 år – Er med i korte lekesekvenser med andre barn, begynnende rollelek. Leker ut hverdagsopplevelser og bruker fantasi inn i leken. Øver på å vente på tur, samarbeide og uttrykke egne ønsker i lek.
- 3-4 år – Aktiv deltakelse i rollelek over tid. Bruker språket aktivt i lek, forhandler om innhold, regler og roller. Barna bruker ulike uttrykksformer i leken.
- 4-5 år – Barna tilpasser seg lekens regler og har forståelse for andres perspektiv. De har evne til samarbeid, problemløsning og inkludering. Barna planlegger og utvikler leken i samarbeid med andre barn.
- 5-6 år – Variert og kompleks lek. Leder og organiserer lek, og inkluderer flere inn i leken. Konflikter løses på en konstruktiv måte. Fantasi, kreativitet og tidligere erfaringer utvikler leken videre.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi verner om, og setter av tid til leken
- Ommøblerer og organiserer rom, til ny inspirasjon til ny lek
- Legge opp til felles lekeinspirasjon
- Ruller på leker i barnehagen
- Voksne veileder barna i lek ved behov
- Voksne som aktivt bidrar til at barn kommer inn i lek
- Voksne som gode rollemodeller
- Vi har mindre lekegrupper på avdeling

2.3 Læring

Læring i barnehagen er nært knyttet til leken og de voksnes rolle. Det vil være vanskelig å se disse atskilt fra hverandre, og slik rammeplanen peker på så skal disse ses i sammenheng. Læring skjer i alle hverdagssituasjoner gjennom barnehagedagen hvilket betyr at læring kan oppstå både i spontane og planlagte øyeblikk.

Digital utforskning

Barnehagen følger nasjonale retningslinjer for bruk av digitale verktøy med barn. Barna skal få utforske gjennom digitale verktøy, for eksempel å ta bilder av og observere insekter gjennom mikroskop. I prosjektarbeid kan barna få felles digitale opplevelser som kan inspirere til rollelek og aktivitet. Vi skal også la barna øve på digital dømmekraft gjennom respekt for hverandres samtykke for eksempel når vi tar bilder og film.

Progresjonsplan læring:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år – Omgivelsene utforskes med kropp og sanser. Viser interesse og nysgjerrighet for mennesker og ulike gjenstander. Er med i enkle samspill og gjentakende aktiviteter.
- 2-3 år – forsøker ut ulike metoder for å løse utfordringer på. Viser økende interesse for sammenhenger og stiller enkle spørsmål om omgivelsene. Tar initiativ til lek og utforskning sammen med andre.
- 3-4 år – bruker erfaringer fra lek og aktiviteter inn i nye situasjoner. Eksperimenterer, undersøker og undrer seg over nye aktiviteter. Aktiviteter som interesserer, fører til utholdenhet og konsentrasjon.
- 4-5 år – reflekterer over egne erfaringer og deler tanker med andre. Viser interesse for bokstaver, tall, skriftspråk, gjennom lek og hverdagsaktiviteter. Kan ta i bruk strategier for problemløsning.
- 5-6 år – planlegger og gjennomfører aktiviteter over tid. Bruker tidligere erfaringer og kunnskap i nye sammenhenger. Undersøker, stiller spørsmål og trekker slutninger i nye sammenhenger. De viser læringsglede og tro på egen mestring.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Barnehagen skal legge til rette for et lystbetont miljø som gir barna lyst til å leke og utforske i barnehagen.
- I barnehagen skal det introduseres ulike typer lekemateriell, nye temaer og redskaper som kan føre til noe helt nytt og spennende.
- Barnas nysgjerrighet og kreativitet skal anerkjennes, gi uttrykk for deres skapertrang og refleksjon sammen med andre barn og voksne.
- Barna skal ha et felles læringsmiljø der de bidrar inn i hverandres læring. Læring foregår i interaksjon med hverandre i både frilek og i planlagte aktiviteter.
- Barn i barnehagen lærer gjennom leken, lek er læring til livet.

2.4 Danning

Danning i barnehagen er et begrep som er nært knyttet til selvbestemmelse og medbestemmelse. Danningen skjer gjennom andre, men også gjennom enn selv. Danning er orientert mot en indre prosess der barnet utvikler en personlig og ansvarlig måte å forholde seg til verdier på. Danning i barnehagen skal sette barna i stand til å tenke selv, reflektere over sannheter, stille spørsmål, og kunne yte motstand over egne og andres valg.

Progresjonsplan danning:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år – Tilhørighet og trygghet i barnehagen. Begynner å vise interesse og omsorg for andre barn og voksne. Skal få støtte til å uttrykke egne behov og følelser.
- 2-3 år- skal få erfaring med å ta valg og medvirke i barnehagen. Øve på å vente på tur og kunne dele med andre. Blir kjent med sine egne følelser og andres følelser.
- 3-4 år – deltar aktivt i samspill og lek med andre barn og voksne. Kan løse konflikter med veiledning og støtte fra voksne. Lærer forståelse for gjeldende normer og regler som gjelder for fellesskapet.
- 4-5 år – tar hensyn til og har empati for andre i fellesskapet. Reflekterer sammen med andre barn og voksne om rett og galt, i lek og samtaler. Tar ansvar for oppgaver tilpasset alder og modenhet.
- 5-6 år – kan ta andres perspektiv og uttrykke sine egne meninger. Bidrar til inkluderende fellesskap og tar større ansvar for egne handlinger. Begynnende forståelse for demokratiske avgjørelser.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Barna skal være en del av og delta i et demokratisk fellesskap.
- I barnehagen fremmes samhold og solidaritet, det å lære å forstå felles verdier, normer og holdninger, samtidig som man skal ta vare på individuelle handlinger.
- I barnehagen er alle en del av et fellesskap på egen avdeling og i hele barnehagen.
- Danning skjer i hverdagen gjennom alt man opplever av felles kultur, verdier, normer og holdninger.

2.5 Vennskap og fellesskap

Det å fungere godt sammen med andre er en forutsetning for å kunne mestre livet. Det samme er å kjenne at man hører til og er en del av et fellesskap. For å få til dette kreves sosial kompetanse. Dette er det viktig at vi har søkelys på i barnehagen. For å oppleve vennskap og kunne bygge gode relasjoner er det viktig at barn i tidlig alder erfarer gode relasjoner til de rundt seg.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Barnehagen skal være en arena hvor barn utvikler gode vennskap
- Det skal legges til rette for gode samspill

- Barnehagen skal gi felles opplevelser
- Reflektere over egne og andres følelser, synspunkter og meninger
- Støtte barna i å sette egne grenser

I tillegg til å være en del av en egen avdeling i barnehagen, legges det til rette for samarbeid på tvers av avdelingene for å danne nye vennskap og nye relasjoner. Samarbeidet starter opp på høsten for store barns avdelingene og fra nyåret for småbarns avdelingene. Vi har en fast gruppedag i uken, i barnehagen. I gruppene har vi alderstilpasset lek og aktiviteter.

For førskolebarna i barnehagen jobbes det spesielt for at det skal bli etablerte relasjoner og vennskap mot skolestart, dette siste året. De har en fast gruppedag i uken, er ute sammen, de kan gå på felles turer og er i gymsalen med aktiviteter. Det gjennomføres også faste skolestarter aktiviteter inne på egen avdeling. Førskolebarna trener på selvstendighet og å kunne se hverandres ulike behov (sosial kompetanse) Førskolebarna deltar også på ulike faste arrangementer i barnehagen i løpet av året, som foresatte blir informert om når skal gjennomføres.

Figur 2 - Hender og hjerte

2.6 Trygt og godt barnehagemiljø

Lov om barnehager pålegger barnehagen å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring hos barn. Barnehagen skal ha nulltoleranse mot krenkelser ovenfor barna, og aktivitetsplikten skal sikre at det iverksettes tiltak straks dersom ett eller flere barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Olweus (2010), Idsøe og Roland (2017) definerer mobbing som «intensjonell *negativ handling, gjentatt over tid og hvor det er ubalanse i styrkeforholdet mellom den/ de som utøver og den som blir utsatt for handlingen*»

Barnehagene i Holmestrand har en felles plan for psykososialt barnehagemiljø. Denne planen sier noe om hvordan vi skal jobbe for inkluderende fellesskap samt et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Planen gir oss konkret støtte og hjelp til å oppdage og handle dersom mobbeatferd oppstår.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Observere og følge opp barn som viser mistriksel
- Ta i bruk systematiske observasjonsmetoder (sosiogram, aktivitetsskjema , lekskjema)
- Styrke barnas sosiale kompetanse, empati og evne til å løse konflikter
- Tydelige og forutsigbare rammer for å skape trygghet
- Refleksjon over egen praksis og utvikle et trygt og inkluderende læringsmiljø (personalet)

2.7 Barnehagens språkmiljø

Språk er en viktig del av det å forstå verden og få innsikt i oss selv. Det er gjennom språket at vi øver på å være sammen med andre og så ta del i fellesskapet. Språk er både verbale uttrykk i form av ord, men det er også non-verbal kommunikasjon i form av kroppslige uttrykk gjennom tegn, mimikk, gester og lyder.

Progresjonsplan språk:

Utvikling og modenhet kan være svært ulik fra barn til barn, slik at en progresjonsplan er en indikasjon på hvordan utvikling i forhold til alder kan se ut.

- 1-2 år – Reagerer på språk, lyder og kroppsspråk (nonverbalt språk) Uttrykker egne behov med lyder, mimikk og enkle ord. Barna deltar i sang, rim, regler og i bruk av bilde/peke bøker.
- 2-3 år – Ordforrådet utvikles, og barnet kan sette ordene sammen til enkle setninger. Barna viser interesse for bøker, sang, rim og regler. Kan delta i samtaler om hverdagshendelser.
- 3-4 år – Språket brukes aktivt i lek og i samspill med andre barn. Stiller spørsmål og forteller om egne opplevelser. Leker med rim og regler. Ordforråd og begrepsforståelse utvikles.

- 4-5 år – Barnet bruker et mer variert språk og gjenforteller historier og lager egne historier. kan delta i lengre samtaler med andre og lytte til andre. Språket er mer variert og bokstaver, symboler og skriftspråk blir mer interessant for barnet.
- 5-6 år – Tanker, følelser og meninger uttrykkes bevisst. Begynnende interesse for lesing og skriving.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Gode samtaler og samspill med barna
- Gi barna tid og rom til å få snakke
- Bevisst språkbruk mellom voksen og barn/ voksen og voksen
- Voksne er bevisst sitt eget kroppsspråk
- Barn opplever mestring ved ulike kommunikasjonsformer (verbalt/nonverbalt)

Metoder som kan brukes:

- Bruk av bøker, bilder, eventyr og rollespill
- Språkgrupper
- Alternativ supplerende kommunikasjon (ASK)
- Widget
- Barna blir nysgjerrige på språk gjennom rim, regler og sang
- Bruk av konkrete i arbeidet med språk
- Bruk av språkløyper, vi tar i bruk kompetansehevingspakkene når dette er hensiktsmessig i henhold til kompetanseutvikling. Les mer om språkløyper her: <http://sprakloyper.uis.no>

2.8 Barns medvirkning

Barn har rett til å uttrykke seg og bli hørt i sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, men de skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. De voksne skal ivareta barnet ut ifra alder og modenhet, og være sensitive og bevisste i samspillet. Personalet skal ta barnets følelsesmessige uttrykk på alvor. Barna skal stimuleres til å tenke selv og oppmuntres til å uttrykke tanker og meninger. Barnehagen skal legge til rette for samtaler individuelt og i grupper, slik at barnet kan uttrykke seg og ta valg som påvirker egen hverdag. Voksne som jobber i barnehagen skal etterstrebe og være lydhøre voksne som anerkjenner hva barn er opptatt av her og nå, og bygge videre på det. God kommunikasjon med foresatte om hva barna er opptatt av vil også bidra til at personalet kan ta med seg informasjonen inn i planleggingen.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Alle barn skal oppleve at deres meninger blir hørt og tatt på alvor.
- Personalet observerer og tolker de yngste barna kroppsspråk, initiativ og uttrykk
- Vi observerer og tar utgangspunkt i barnas interesser
- Barna får mulighet til å påvirke barnehagens innhold ut ifra alder, modenhet og forutsetninger.
- Barna erfarer at deres innspill og valg kan påvirket fellesskapet
- Medvirkning styrker barnas selvfølelse, ansvarsfølelse og opplevelse av tilhørighet
- Personalet tilpasser medvirkning slik at alle barna får en reell mulighet til å delta

2.9 Trafikksikker kommune

Holmestrand kommune er godkjent som trafikksikker kommune, dette innebærer også alle de kommunale barnehager. I barnehagene er vi opptatt av å danne et godt grunnlag for hvordan barn ferdes i trafikken. Målet for trafikkopplæringen er at barna utvikler gode holdninger, forståelse og kunnskap, slik at de ikke er til fare for hverken seg selv eller andre i trafikken. Dette vil i størst grad foregå på tur og i samlinger. Her har vi samtaler hvor det skapes rom for refleksjon rundt ulike trafikktema. Vi bruker også historier, spill, trafikkanger med mer. Det at personalet er gode rollemodeller har stor betydning blant annet for barnas utvikling av gode holdninger, evne til refleksjon og risikoforståelse.

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, vurderes og dokumenteres. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Årsplanen legger grunnlaget for aktiviteter i barnehagen
- Informasjon med evaluering av måneden som har vært, samt informasjon om planlagte aktiviteter fremover legges ut i visma appen
- Korte dagbokposter i visma
- Barnehagen vurderer kontinuerlig det pedagogiske arbeidet gjennom å observere barna, snakke sammen og evaluere vår praksis.
- Praksisfortellinger som stiller spørsmål og skaper refleksjon er en av våre metoder. Vi bruker møtearenaene vi har til å jobbe med praksisfortellinger og caser.
- Personalet i barnehagen bruker personalmøter, pedagogisk leder møter, avdelingsmøter og planleggingsdager til metodisk planlegging.
- Vi bruker veiledning, observasjon, dialog kafé/dialogspill og IGP-modell (individuell, gruppe og plenum) i planlegging og vurderingsarbeid.

4.Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Foreldrenes rett til medvirkning er nedfelt i barnehagelovens § 4.

I [Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver](#) står det at foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Det er den daglige kontakten ved levering og henting som er et vesentlig grunnlag for samarbeidet mellom barnehage og hjem.

Vi ønsker å sikre dette gjennom samarbeidsformer som:

- Foreldreråd, bestående av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen
- Foreldreundersøkelser hvert år
- Daglig kontakt, informasjon og korte samtaler ved levering og henting
- Arrangementer der foreldre og familie blir invitert til barnehagen
- Kommunikasjonsplattformen Visma
- Foreldremøter hvert år. Foreldre oppfordres til å komme med forslag til hva som skal tas opp på foreldremøter
- Samarbeidsutvalg, bestående av 2 foreldre og 2 ansatte. Foreldrerepresentantene skal være med på å legge et godt grunnlag for samarbeid barnehage/hjem, og være bindeleddet mellom foreldre og barnehage

- Pedagogene har ansvar for å planlegge det individuelle samarbeidet rundt barnet. Det tilbys to foreldresamtaler hvert år, hvor en er obligatorisk. Foreldre og barnehagen kan be om samtaler utover dette ved behov.

4.2 Tilvenning

Det å starte i barnehagen kan være et stort steg i et barns liv. Samtidig er det en spennende og krevende periode for både barn, foreldre og personal. En god tilvenning er viktig for at barna skal få en trygg og god start i barnehagen. Hvor lang tilvenningsperiode barnet trenger er individuelt, og det er foreldrene som må være med på å bestemme lengden på tilvenningen.

Nye barn:

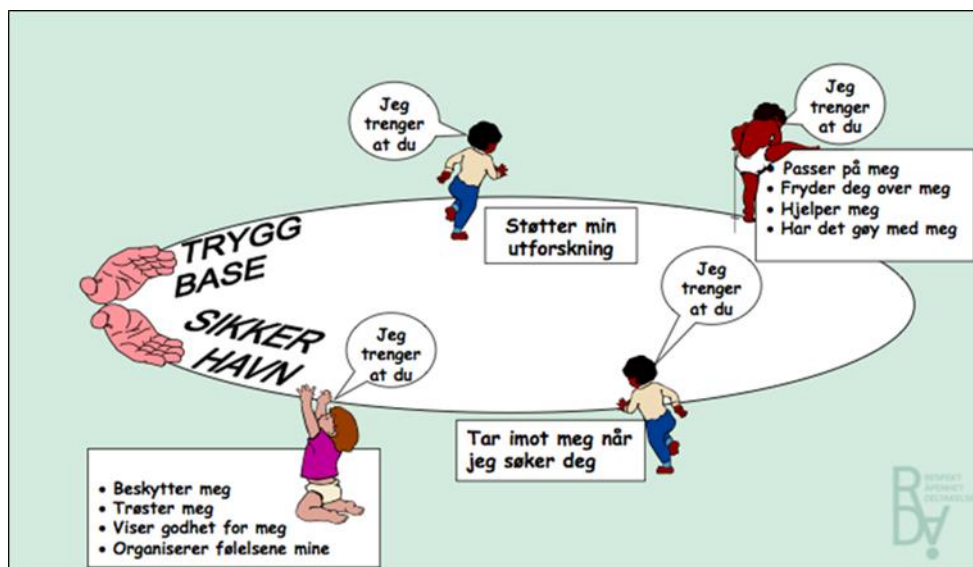
- *Barnehagen skal i samarbeid med foresatte, legge til rette for at barnet får en god og trygg oppstart i barnehagen
- *Barnet skal bli kjent med barnehagen, danne relasjoner til personalet og bli kjent med nye rutiner
- *Barnet følges opp tett for å etablere trygghet og forutsigbarhet i hverdagen
- *God kommunikasjon og samarbeid med foresatte er en forutsetning for å få til så god tilvenning som mulig
- *De første dagene er foresatte sammen med barna etter oppsatt tid og avtale
- *Det blir tidlig i oppstart gjennomført oppstarts samtale for å sikre godt samarbeid mellom hjem og barnehage

Tilknytning

Trygg tilknytning er en forkortelse for setningen «trygg i denne relasjonen» Alle små barn har en medfødt evne til å søke seg til en eller få voksne som for å søke trygghet og overlevelse. Når et barn føler seg trygg i en relasjon til en omsorgsperson, har barnet tillit til omsorgspersonen og vil la seg trøste og få omsorg og beskyttelse av omsorgspersonen.

Trygghetssirkelen

En forutsetning for læring er trygghet og trivsel. Barn er avhengig av gode og trygge tilknytninger til de voksne i barnehagen. Trygghetssirkelen er et verktøy vi bruker for å forstå og møte barnas behov og der tilknytningspersonens hovedoppgave er å være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring og ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg.

Figur 3 - Trygghetssirkelen

4.3 Overgang innad i barnehagen

Barnehagen har utarbeidet en egen rutine for overganger innad i barnehagen. Overgangen i barnehagen til ny avdeling tilrettelegges med fastsatte besøksdager og felles turer fra cirka april måned, for å bli kjent med barn og personalet på sin «nye» avdeling. Dette skaper trygghet og forutsigbarhet for barnet.

4.4 Overgang barnehage-skole

Ved overgang til skole har Holmestrand kommune et eget årshjul. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom instansene og sikre en best mulig overgang for hvert enkelt barn. Før skolestart gjennomføres en foreldresamtale med pedagogisk leder på avdeling. Innholdet fra foreldresamtalen blir formidlet til skolen med et skjema, som foreldrene gir sitt samtykke til. I tilfeller hvor barna har hatt spesialpedagogisk oppfølging i

barnehagen, inviteres foreldre med på et eller flere møter før skolestart. Det tilrettelegges også for møter før overgang for de foresatte som ønsker det.

I Holmestrand kommune har alle barnehager en sekk med innhold som brukes sammen med skolestarterne. Dette skal fungere som et grenseobjekt. Grenseobjekt er gjenstander som en barnegruppe har felles erfaringer rundt, og er dialogskapende. Grenseobjektet er det felles tredje som bygger bro mellom barnehagen og skolen. Sekken inneholder to bøker, et eventyr, en sang, forslag til regelleker, et forstørrelsesglass og bamsen "Trygve". Trygve har i oppdrag å finne ut mest mulig om skolen og svare på spørsmål om skolen som barna måtte ha. Vi tenker at rikelig og riktig informasjon bidrar til å trygge barna i overgangen. Bøkene i sekken vil bli brukt av barnehagen i forkant av skolestart og i den første tiden på skolen.

4.5 Samarbeid med andre instanser

Som en del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen har personalet samarbeid med:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barne- og ungdomspsykiatrien (BUPA)
- Helsestasjonen
- Barnevernstjenesten
- Barne- og familiesenteret

Alle barnehagene i Holmestrand kommune deltar i et samarbeidsorgan som heter PÅ TVERS. Her møtes personal fra barnehager, PPT, helsestasjon og barnevern. PÅ TVERS har møter to ganger i halvåret, hvor styrer og personal kan drøfte saker anonymt eller med samtykke av foresatte for å få tips eller råd rundt enkeltbarn, et tema eller en barnegruppe. Det er også mulig for foresatte å delta på disse møtene dersom det er ønskelig.

PPT har kontaktmøter med barnehagene ved jevne mellomrom. Ved bekymring rundt barns utvikling kan dette drøftes på kontaktmøtene. Samtykke fra foresatte innhentes og foresatte involveres i prosessen.

Ved bekymring knyttet til vold, incest eller andre grove overgrep har barnehagen meldeplikt til barnevernstjenesten (barnehageloven §46). I slike tilfeller gjøres dette uten informasjon til foresatte.

Helsestasjonen og barnehagen har et samarbeid knyttet til 2 og 4 årskontrollen på helsestasjonen. Ved samtykke fra foreldrene skal barnehagen og helsestasjonen formidle opplysninger som er viktige i forhold til barns utvikling. Dette kan være opplysninger i forhold til hørsel, syn, motorikk, språk eller andre ting.

Figur 4 - Barn som hopper i vanndam

4. Progresjon

I Rammeplanen står det at progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle, lære og oppleve fremgang. Personalet skal bidra til at barna får mestringsopplevelser og at de samtidig har noe å strekke seg etter. Barna har ulike utgangspunkt, og de har derfor behov for tilrettelagte utfordringer. Denne individuelle progresjonen sikrer vi ved at personalet forsker i:

Hvilken kompetanse barnet innehar? Hva barnet mestrer? Hva som fremmer utvikling hos barnet? Hva, når og hvorfor det fungerer for barnet? Hvordan vi kan støtte barnet videre? Personalet har god oversikt over barnegruppen og ser hva det enkelte barnet trenger. Dette er grunnlaget for hvordan vi tilrettelegger for den enkeltes utvikling og hvordan vi organiserer hverdagen.

Rammeplanens fagområder

Vi har valgt å sette inn fagområdene inn i en års rytme hvor vi har fokus på ett til to av de ulike fagområdene, fordelt på årets måneder. Ved å gjøre dette kvalitets sikrer vi blant annet at vi er innom alle fagområdene i løpet av barnehageåret. Vi har også valgt å plukke ut noen av målene fra fagområdene, som vi har et spesielt fokus på i løpet av disse månedene. Vi er allikevel innom alle målene for fagområdene i løpet av hele barnehageåret

ÅRSHJUL FOR 2026-2027

Måned	Fagområde	Mål
August	Kropp, bevegelse, mat og helse	-Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute -Bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser -Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser
September	Kropp, bevegelse, mat og helse Nærmiljø og samfunn	--Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute -Bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser -Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser -Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet -Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
Oktober	Etikk, religion og filosofi	-Kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen -Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av ulikheter og likheter i et fellesskap
November og desember	Kunst, kultur og kreativitet	-Barna skal oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet -Barna har mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom ulike uttrykksformer
Januar og februar	Antall, rom og form	-Styrke barnas nysgjerrighet, matematikk glede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer
Mars	Etikk, religion og filosofi	-Kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen -Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av ulikheter og likheter i et fellesskap
April , mai og juni	Natur, miljø og teknologi Nærmiljø og samfunn	-oppleve og utforske naturen og naturens mang fold -Få kunnskap om dyr og dyreliv -Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet -Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer

